

רע"פ 1097/18 - עופר בצלאל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1097/18

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: עופר בצלאל

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בע"פ 20544-04-17 שניתן ביום 24.12.2017 על ידי כב' סג"נ י' נועם וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

בשם המבקש: עו"ד הילה טל; עו"ד חיים כהן
בשם המשיבה: עו"ד שרית רייך אבניאל

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' סג"נ י' נועם וכב' השופטים ר' פרידמן-פלדמן ו-א' אברבנאל) בע"פ 20544-04-17 מיום 24.12.2017 בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית המשפט השלום בירושלים (כב' השופט ד"ר א' גורדון) בת"פ 45229-09-14 מיום 27.2.2017.

1. המבקש הורשע על פי הודאתו, שניתנה במסגרת הסדר טיעון לאחר שהחלה שמיעת עדי התביעה, במספר

עמוד 1

עבירות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 יחד עם סעיף 25 לחוק העונשין. על פי כתב האישום, המבקש התחזה לאנשים שונים, פנה לחברת "שטראוס" וטען שקיבל מוצרים פגומים על מנת לקבל פיצוי בדמות תווי קנייה. באופן זה קיבל המבקש במרמה סך של 6,175 ש"ח, בחלקו עשה שימוש ברשתות השיווק לרכישת מוצרים שונים. כמו כן, ביום 13.7.2012 הגיע המבקש לסניף רשת "מגה" וניסה להמיר תווי קנייה פגי תוקף בסך של 3,175 ש"ח לכסף מזומן ללא הצלחה.

2. לאחר שמיעת טענות הצדדים, וקבלת תסקיר שירות המבחן שבו המלצה להימנע מהרשעתו של המבקש, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש והשית עליו, בין היתר, 220 שעות שירות לתועלת הציבור, ארבעה חודשי מאסר על תנאי, ופיצוי לחברת "שטראוס". בגדרי גזר הדין קבע בית המשפט כי לא מתקיימות נסיבות יוצאות דופן המצדיקות את ביטול הרשעה. נקבע כי המבקש לא הוכיח כי ההרשעה תגרום לו לפגיעה חריגה וחסרת פרופורציה: המבקש טען כי ההרשעה תביא לפיטוריו מעבודתו בדואר ישראל, אולם בהעדר אסמכתא לביסוס טענה זו, הניח בית משפט השלום כי אין מדובר בפיטורין "אוטומטיים" בעת הרשעה, וההחלטה אם להמשיך ולהעסיק את המבקש תלויה בשיקול דעתו של המעסיק. כמו כן, ציין בית משפט השלום כי המבקש לא הציג ראיות כי אם יפוטר מעבודתו בדואר ישראל יתקשה להשתלב בשוק העבודה. בהקשר זה ציין בית משפט השלום כי בחר שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, שכן גם לשירות המבחן לא הוצגה כל תשתית לביסוס טענות המבקש, וההמלצה מתבססת על ההערכה כי ההרשעה תפגע בדימויו העצמי של המבקש ו"ככל הנראה" תקשה עליו להשתלב במעגל העבודה. בית המשפט השלום הוסיף כי גם אם תוכח פגיעה חריגה במבקש, בהתחשב בסוג העבירות בהן הורשע, במספרן, ובעובדה כי טרם השיב את הסכומים שקיבל, אין זה ראוי לבטל את הרשעתו.

3. המבקש הגיש ערעור על גזר הדין, בו ביקש כי תבוטל הרשעתו, ולחילופין, ככל שלא תבוטל הרשעתו, כי בית המשפט יסתפק בהטלת עונש מאסר מותנה בלבד. בפסק הדין דחה בית המשפט המחוזי את הערעור, תוך שהוא מקבל את קביעותיו של בית משפט השלום לעניין אי-עמידתו של המבקש בתנאים הנדרשים לשם ביטול ההרשעה.

מכאן הבקשה שלפניי.

4. המבקש סבור כי יש לבטל את הרשעתו וטוען כי עניינו מעלה סוגיות עקרוניות בנוגע לתנאים הנדרשים לשם הימנעות מהרשעה. לטענתו, בגלל סירוב המעסיק להמציא לו אישור בדבר פגיעה בעיסוק, אין ביכולתו להוכיח כי ההרשעה תגרום לו לנזק קונקרטי, כנדרש לשם ביטול ההרשעה. בנוסף, טען המבקש כי בית המשפט המחוזי התעלם מתסקיר שירות המבחן וכן כי בהתבסס על נסיבותיו האישיות, מתקיימים בעניינו התנאים לביטול ההרשעה.

5. המשיבה טענה כי יש לדחות את הבקשה, שכן אין בה כל טענה החורגת מעניינו הפרטני של המבקש. גם לגופו של עניין טוענת המשיבה כי לא נפל כל פגם בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, שכן המבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו לשם ביטול ההרשעה.

דיון והכרעה

6. לאחר עיון, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים בהם הבקשה מעלה שאלה משפטית או ציבורית בעלת חשיבות כללית (ר"ע 103/83 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982)), או במקרים יוצאי דופן בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 3667/14 קראדי נ' מדינת ישראל (1.6.2014); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)).

8. בבקשה מועלות, באצטלה עקרונית, אותן טענות אשר הועלו ונדחו בשתי הערכאות הקודמות, שעניינן ביישומם של התנאים לאי-הרשעה, כפי שהותוו בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: עניין כתב), בעניינו הפרטני של המבקש. טענות אלו אינן עומדות באמות המידה למתן רשות ערעור, ודי בכך כדי להביא לדחיית הבקשה.

9. למעלה מן הצורך, דין הבקשה להידחות גם לגופו של עניין. פסק דינו של בית המשפט המחוזי, שמאמץ את גזר הדין, מפורט, ומובאים בו מכלול השיקולים הרלוונטיים בעניינו של המבקש. כפי ששבו וצינו הערכאות הקודמות, אי-הרשעה היא "חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי-דופן, שבהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה" (עניין כתב, בפסקה 6 לפסק דינה של השופטת ד' דורנר). בעניין כתב, נקבעו שני תנאים מצטברים לשם הימנעות מהרשעתו של נאשם: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; ושנית, סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה נוספים (שם, בפסקה 7). על מנת לעמוד בתנאי הראשון, על הנאשם להצביע על פגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו, אותה יש לבסס באמצעות ראיות (רע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל, (10.11.2014); רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014)).

בענייננו, המבקש לא הציג ראיות לתמיכה בטענה כי ההרשעה תביא לפיטוריו. כפי שציין בית משפט השלום, "לו היה קיים כלל של פיטורין עקב הרשעה בפלילים בחברת הדואר, או בנציבות שירות המדינה, ניתן היה להציגו". בהעדר כל מידע אחר, מקובלת עליו ההנחה כי ביצוע העבירות יכול שיובא בחשבון במסגרת הליך משמעותי בעניינו של המבקש בין אם יורשע ובין אם לאו, ואין בהרשעה עצמה להביא לפיטורין באופן "אוטומטי". יתרה מכך, לא הוצג כל בסיס לטענה כי גם אם יפוטר המבקש, לא יוכל להשתלב בשוק העבודה. מטעמים אלו, בחר בית משפט השלום שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, שלא התבססה אף היא על נתונים קונקרטיים, ובדין לא התערבה ערכאת הערעור בקביעה זו.

10. בנוסף, מקובלת עליי קביעת הערכאות הקודמות, כי המבקש אינו עומד גם בתנאי השני שנקבע לשם ביטול הרשעה. העבירות בהן הורשע המבקש ונסיבות ביצוען - ריבוי מקרים של קבלת דבר במרמה תוך התחזות לאחר - אינן מאפשרות להימנע מהרשעתו של המבקש מבלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים (השוו רע"פ 5949/17 אמר נ' מדינת ישראל (25.7.2017)).

11. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ג' באייר התשע"ח (18.4.2018).

שׁוֹפֵט
